

Eduskunta,
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

LAUSUNTO

Valiokuntakuuleminen 10.10.2014

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ (161/2014 VP) LAEIKSI TILAAJAN SELVITYSVELVOLLISUUDESTA JA VASTUUSTA ULKOPUOLISTA TYÖVOIMAA KÄYTETTÄESSÄ ANNETUN LAIN JA LÄHETETYISTÄ TYÖNTEKIJÖISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Palvelualojen työnantajat PALTA ry kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi tilaajavastuulain uudistamisessa.

PALTA on Elinkeinoelämän keskusliiton suurimpia jäsenliittoja. PALTA edustaa 1700 logistiikka-, tietoliikenne- sekä teknisten palvelujen ja asiantuntija- ja erityispalvelujen yritystä ja yhteisöä, jotka yhteensä työllistävät noin 160 000 työntekijää. PALTAn jäsenistä 85 % on pieniä alle 50 henkilöä työllistäviä palveluyrityksiä.

Tilaajavastuulain muuttamista koskevan hallituksen esityksen tarkoituksena on tehostaa harmaan talouden torjuntaa. PALTA suhtautuu myönteisesti hallituksen toimiin harmaan talouden torjumiseksi ja katsoo, että hallituksen esityksessä ehdotetut muutokset ovat kannatettavia, koska niillä edistetään yritysten tasavertaisia kilpailuedellytyksiä. Hallituksen esitys on valmisteltu asianmukaisella tavalla kolmikantaisesti ja se on tasapainoinen kokonaisuus.

Esityksessä ehdotetaan tiukennettavaksi tilaajan selvitysvelvollisuutta. Tästä aiheutuu sekä tilaajalle että sen sopimuskumppanille jonkin verran lisää hallinnollista taakkaa. Asetettaessa yrityksille uusia velvoitteita lainsäätäjän tulee harkita, ovatko velvoitteet välttämättömiä ja voidaanko niitä pitää kohtuullisina. Ottaen huomioon tilaajavastuulain tavoitteet näitä velvoitteita ei voida pitää kohtuuttomina. PALTA pitää kuitenkin erittäin tärkeänä, että viranomaiset kantavat oman vastuunsa valvonnasta eivätkä säilytä valvontataakkaa yritysten vastuulle ja siten heikennä yritysten kilpailukykyä kustannustaakkaa lisäämällä.

Tilaaajavastuulain muutokset antavat tilaajalle mahdollisuuden arvioida sopimus-kumppanin luotettavuutta nykyistä paremmin. Myös verovelkarekisterin perusta-minen helpottaa tässä mielessä tilaajan asemaa. PALTA haluaa kuitenkin kiinnit-tää huomiota siihen, että yritysten harjoittamaa tavanomaista liiketoimintaa tai yri-tysten välistä sopimukseen perustuvaa yhteistoimintaa ei pidä tarpeettomasti vai-keuttaa. PALTA kantaa huolta erityisesti tulkinnoista, joiden mukaan sellaisten yritysten kanssa ei pidä tehdä lainkaan sopimuksia, joilla on verovelkaa. Verovel-ka voi olla tulkinnallinen tai se voi perustua ohimeneviin maksuvaikeuksiin. Jos yritys ei pysty tällaisessa tilanteessa tekemään lainkaan taloudellista asemaa pa-rantavia liikesopimuksia, tämä saattaa johtaa yrityksen kannalta kohtuuttomiin seurauksiin.

PALTA ei näe tarvetta sille, että korotettu laiminlyöntimaksu ulotetaan kaikille toimialoille. PALTA myös toteaa, että ehdotuksen mukaan lakia sovellettaisiin 9000 euroa ylittävissä alihankintasopimuksissa. Korotetun laiminlyöntimaksun vähimmäissumma 20 000 euroa ei ole mitenkään suhteessa lain soveltamiskyn-nykseen.

PALTA korostaa myös sitä, että tilaajanvastuulain muutoksista, lain sovelta-misalasta sekä lain valvonta- ja oikeuskäytännöstä tiedottamista on syytä tehos-taa. Ehdotettu uusi tilaajan selvitysvelvollisuutta koskeva 5 § on vaikeaselkoinen. Lain tulkinta ja velvoitteiden sisältö on osoittautunut erityisen haasteelliseksi sel-laisille pienille yrityksille, joissa käytetään ulkopuolista työvoimaa tai alihankintaa. Viranomaisten on tarjottava selkeää ohjeistusta erityisesti siitä, minkälaisia todis-tuksia laki edellyttää vaadittavaksi ulkomaiselta sopimus-kumppanilta ja että täl-laisia todistuksia on tosiasiallisesti mahdollisuus myös saada toisessa valtioissa toimivilta sopimus-kumppaneilta.

Helsingissä 9.10.2014

Kunnioitavasti

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Riitta Varpe
toimitusjohtaja